

застосовувати набуті знання, вступати в різноманітні відносини в передбачуваних життєвих ситуаціях, що моделюються в процесі гри.

Необхідно пам'ятати, що ефективність гри залежить від правильної її організації. У рольовій грі викладач відходить на задній план. Він переходить від групи до групи, зауважує помилки з тим, щоб тільки після гри приступити до їх аналізу. Навчання найбільш ефективне в атмосфері, вільній від напруги, мовний матеріал, що використовується для рольової гри, має бути відомий студентам з попередніх занять. При цьому необхідно враховувати національно-психологічні особливості студентів-іноземців і допомагати їм бачити і зіставляти схожість і відмінність рідної мовної системи й системи, що вивчається.

Всі рольові ігри поділяють на соціально-побутові й професійні. Метою використання соціально-побутових рольових ігор є формування у студентів навичок і вмінь для соціально-побутової сфери життєдіяльності людини, а також для розвитку ініціативності, колективізму і відповідальності. Вони використовуються в основному на початковому етапі процесу навчання. Метою професійних рольових ігор є професійне спілкування іноземною мовою, вміння вирішувати лінгвістичні завдання у сфері своєї професійної діяльності. Ці ігри використовуються на подальших етапах навчання.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що використання рольової гри на заняттях з іноземної мови підвищує ефективність навчального процесу, допомагає зберегти інтерес студентів до мови, що вивчається, на всіх етапах навчання, а також розвиває логічне мислення, здатність до пошуку відповідей на поставлені запитання, мовний етикет, уміння спілкуватися один з одним.

Бескоровайна Н. О., ст. викладач,
Лещенко Л. П., ст. викладач,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ

НАВЧАЛЬНА МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В епоху глобалізації всіх сфер суспільного життя проблема мотивації у вивченні іноземної мови стає надзвичайно актуальною. Підвищується роль особистих контактів людей і, відповід-

но, вербальної комунікації, у тому числі міжнаціональної, яка потребує знання іноземної мови. Іноземна мова відіграє значну роль у формуванні особистості та підвищенні освіченості, адже вона дозволяє отримати безпосередній доступ до духовного багатства іншої країни, отримати можливість безпосередньої комунікації з представниками інших культур. Тому у нашій країні останнім часом виріс інтерес до вивчення іноземних мов.

Усе це значно підвищує престиж предмета іноземна мова як однієї з освітніх дисциплін у ВНЗ, і тут поняття мотивації виходить на перший план. Безумовно, проблема вмотивованості навчання виникає по відношенню до кожного предмета, але особливо гостро вона постає при вивченні іноземної мови. Справа полягає в особливій специфіці предмета, яка вимагає від студента наявності певної бази та комунікативних здібностей. Якщо студент-першокурсник має низький рівень володіння іноземною мовою або недостатньо розвинені комунікативні уміння, це викликає певні труднощі при опануванні курсу іноземної мови у ВНЗ, і вмотивованість знижується або зовсім зникає. Тому, розглядаючи мотивацію як основну рушійну силу при вивченні іноземної мови, слід зазначити, що мотиви стосуються головним чином суб'єктивного світу людини, визначаються його внутрішніми стимулами і людина може вивчити іноземну мову, лише якщо сама відчує необхідність у цьому, тобто, буде вмотивована. «*A foreign language can only be learned not taught.*»

Розрізняють зовнішню та внутрішню мотивацію. До зовнішніх мотивів можна віднести бажання отримати цікаву та високооплачувану роботу, підвищити соціальний статус у колективі тощо. Але без підкріплення внутрішніми мотивами зовнішня мотивація не буде ефективною. Внутрішня мотивація пов'язана не з зовнішніми факторами, а безпосередньо з самим предметом. Людині подобається іноземна мова, подобається проявляти свою інтелектуальну активність. Дія зовнішніх мотивів (престиж, самоствердження) може підсилювати внутрішню мотивацію, але вони не мають безпосереднього відношення до змісту та процесу діяльності.

Навчальна мотивація визначається низкою специфічних факторів:

- особливістю студента (стать, самооцінка, рівень інтелектуального розвитку);
- особливостями викладача і його ставленням до педагогічної діяльності;
- організацією навчального процесу;

— специфікою навчального предмета (у даному випадку іноземної мови).

Крім того, навчальну мотивацію можна поділити на позитивну та негативну. Наприклад, твердження «якщо я буду вчити англійську мову, то здам екзамен на відмінно» — це позитивна мотивація. А твердження, «якщо я буду вчити англійську мову, то здам екзамен і мене не відрاهують» — негативна. Як негативний мотив можна розглядати і авторитарну форму стосунків між студентом і викладачем.

У формуванні позитивної мотивації у студентів дуже багато залежить від викладача, від його уміння створити комфортну атмосферу співробітництва на занятті. Від такого уміння на пряму залежить можливість ефективного використання активних методів навчання, таких як рольова гра, дискусії, проектного методу, методу аналізу конкретних ситуацій та ін., які є, як свідчить практика, дієвими засобами підвищення позитивної мотивації. Викладач, який працює творчо, має достатньо резервів і для стимулювання пізнавального мотиву, який, як стверджують фахівці, є основним мотивом, що визначає навчальну діяльність і формує ставлення до неї.

Формування стійкого рівня навчальної мотивації зобов'язує викладача підбирати відповідні навчальні матеріали, які мали б для студентів пізнавальну, комунікативну та професійну цінність, мали б творчий характер, стимулювали б мислення. Слід зазначити, що використання в процесі навчання іноземної мови культурологічного матеріалу, активних методів навчання створюють умови, які підсилюють мотивацію навчального процесу.

Бобокал М. А., асистент кафедри міжнародного менеджменту

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСКУСІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНОГО ТРЕНІНГУ

Дискусія (лат.) — це дослідження, колективне обговорення спірного питання, обмін думками, ідеями між кількома учасниками. Метою дискусії є виявлення відмінностей у розумінні питання та шляхом товариської суперечки встановити істину, прийти до спільної думки. Дискусія є доцільною й ефективною тоді,